

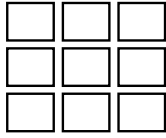
SETEMBRE 2012 - ANY XXXIV - NÚM. 131

Llum d'Oli

P O R R E R E S

*Sol de tardor
fa l'any millor*

MRTinformàtica

Venda d'ordinadors

consumibles:

tintes d'impressora

papers fotogràfics

connectors - programes

components i recanvis

Servei i suport tècnic

Reparam i configuram
el teu ordinador

Renting i manteniment informàtic
per a empreses

C/ Sant Roc, 32 - Tel. 971 168 478

info@mrtinformatica.com

www.mrtinformatica.com

Germans Leiva

**Antonio Marqués, 2
07003**

PALMA DE MALLORCA

Tel. 971 76 34 92

Fax: 971 75 19 63

www.viajespegaso.com

**ESTANC
CA NA
JAUME**

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

MAN'S

L'Almoina, 30
Tlf. 971 16 84 56
Porreres · Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFUL LIVING

TOP

**DESIGNAL
DESIGNIT**

Sebastià Vidal Mas
Foto Vidal - Porreres

*Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20*

LLG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

Llum d'Oli

Setembre de 2012 - Núm. 131

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres

Carrer Magos

Tel/Fax 971 16 86 21

Adreça electrònica:

agrupacioculturalporreres@gmail.com

Col·laboradors/es:

Andreu Arranz

Maria Barceló Crespi

Germanes Barceló-Crespi

Bartomeu J. Barceló Ginard

Joan Barceló Bauçà

Joan Barceló *Fusteret*

Margalida Barceló Taberner

Club Bàsquet Porreres

Joan Ramon Bosch Cerdà

Maria Antònia Font Gelabert

Bartomeu Garí Salleras

Bartomeu Juan Picornell

Joana Mora Cerdà

Maria Antònia Nicolau Rosselló

Cesca Roig Sampol

Col·lectiu Sang de Terra

Maria Antònia Sureda Vallespir

Fotografia:

Simó Tortella

Pere Muntaner (Bojos per la cuina)

Petra Vidal

Fotografies de la portada:

Gabriel Mercè. Tardor 2012

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.

Tel. 971 58 04 89

e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

Els articles publicats reflecteixen únicament l'opinió dels seus autors.

PREGUNTES SENSE RESPOSTA

Basta viatjar, per exemple, per Espanya i observar les carreteres, autovies i autopistes i sobretot, escoltar el que opinen i com opinen sobre els catalans els espanyols a la televisió espanyola i a la ràdio. Sembla que els únics que entenen de política europea són ells. Els nacionalistes espanyols menyspreen als nacionalistes catalans, no per ser nacionalistes sinó per ser catalans. Espanya no tan sols és nacionalista, sinó que es creu encara imperialista. No veuen els defensors de "la pàtria" que si durant el regnat dels Àustries a l'imperi "nunca se ponía el sol" ara, amb la casa dels Borbó, aviat haurem de comprar espelmes?

Aquests dies la vicepresidenta i comissària de Justícia, Drets Fonamentals i Ciutadania de la CEE, senyora Reding ho ha deixat claríssim: Catalunya és i serà Europa. Es vulgui o no, el que ha de fer Espanya és respectar la legalitat internacional que contempla el dret a l'autodeterminació dels pobles. Idò si qui ho ha dit és la segona de la política europea, és de suposar que sap del què parla, o no?

Ha de ser relativament fàcil per a un ciutadà estranger, sense vincles emocionals amb Espanya, entendre i comprendre els motius que tenen els catalans per voler independitzar-se. Espanya ha tengut l'oportunitat de crear un estat apte per a tots els pobles davall un paraigua comú i no l'ha sabuda aprofitar. Una Espanya que s'ha de mantenir unida amb amenaces, incapaç de reconèixer la diversitat dels pobles, té una sortida molt dolenta. La solidaritat imposada no és solidaritat i si la propietat de Catalunya és dels que no l'habiten, segurament només és un símptoma d'explotació. Els raonaments en contra de la llibertat d'un territori són d'allò més ridícul. Però, tant els costa als nacionalistes espanyols acceptar democràticament que qualsevol poble té dret a l'autodeterminació?

El problema és que una part de la població espanyola encara no ha assumit que és europea per sobre de la seva nacionalitat i a la casta política-econòmica mai no li ha interessat deixar-ho clar. I ja va essent hora que s'assabentin d'on viuen. L'Espanya rànica i anticatalana hauria de saber cuidar bé als altres pobles, no sigui que tots vulguin prendre les de "Villadiego".

SOPAR DE CLOENDA

Dissabte 29 de juny va tenir lloc al santuari de Monti-sion el tradicional sopar de cloenda del Cicle de Lliçons.

Després de degustar els diferents plats de temporada preparats per na Bel, Margalida Barceló Taberner llegí en nom de l'Agrupació Cultural un manifest en favor de la llengua catalana i en contra de les atacs a la llengua i a la cultura del Govern Bauzá. Tots els assistents gaudiren d'una bona vetllada a la fresca acompanyats per la música del grup ROSEBUD de Mancor.

Manifest que es va llegir:

L'Agrupació Cultural de Porreres té com a objectius fundacionals la defensa de la llengua, la cultura i la terra. De la nostra llengua malmesa, la nostra cultura baldada i la nostra terra ferida.

La nostra entitat va néixer en uns moments ben tèrbols, al final del franquisme, i hem d'agrair als socis fundadors el seu compromís i el seu coratge.

Durant tots els anys que han passat des del final de la dictadura, hem assistit a una recuperació de la

llengua i la cultura de Mallorca: s'ha legislat al seu favor i s'han fet passes envers el reconeixement de persones, entitats i obres culturals. Si bé, hem de dir que aquest procés ha estat i és molt més complex del que voldríem i ha tengut fases de lentitud o d'hibernació.

De la terra que podem dir: basta obrir els ulls i veure en que s'han transformat aquells bellíssims indrets mediterranis en mans dels especuladors i els seus còmplices.

Graduat Social

Av. Bisbe Campins, 3
07260 PORRERES
Tel. 971 16 80 38

**Llorenç
Cerdà
Mora**

VENDA DE BOLETS

Camí de na Bosca, s/n
Tel. 971 647 911
Fax 971 166 555
Mòbils: 619 037 245/6

PORRERES

Venda de Bolets

**RESTAURACIÓ
DE MOBLES**

c/ cerdà, núm. 105
tel. 971 168 072

07260 porreres
mòbil 687 559 600

No farem ara cap llista de les conseqüències socials i culturals de tota aquesta trajectòria, però sí que volem dir que, malauradament, en molt poques ocasions hem tengut uns governants compromesos amb aquesta terra. Uns governants que recullin allò que ha de perdurar del passat, gestionin i enriqueixin el present i tinguin la fita en un futur digne pels mallorquins i mallorquines. N'hi ha hagut ben pocs!

I ara assistim a una etapa de decadència democràtica mai vista. Assistim bocabadats i indignats a una tornada enrere sense precedents en tots els sentits: llengua, cultura, terra i gent. Les retallades afecten tots els àmbits culturals i socials; tampoc no en farem ara cap llista, tots els que som aquí ja la coneixem. Els nostres governants s'han convertit en els destructors de la nostra idiosincràsia, no permeten als nostres fills i filles una educació digna i en la nostra llengua i ens limiten o neguen l'accés a unes quotes de benestar sanitari i socials que tots pagam amb els nostres impostos.

L'Agrupació Cultural de Porreres enllaçada amb moltes altres entitats i agrupacions ciutadanes, no pot ni vol callar davant d'aquesta endemesa d'unos governants que no ens mereixem de cap manera. Farem feina, ara més que mai, com feren al seu moment els socis fundadors, per retornar la dignitat a la nostra llengua, la nostra cultura, la nostra terra i la nostra gent.

En aquesta lluita hi ha molta gent, gent de totes les edats, gent que es vol despertar d'aquest malson i que sent que té la raó. L'Agrupació també hi serà. I és que, com diu Marià Villangómez, un poeta eivissenc, "voler l'impossible ens cal i que no mori el desig".

PROTESTA A LA PLAÇA. NO ENS FARAN CALLAR!

Dia 17 de juliol l'Agrupació Cultural, convocà una concentració enmig de la plaça per tal de protestar contra la remodelació de la Llei de la Funció Pública. Unes 60 persones acudiren a la cita i cridaren ben fort NO ENS FARAN CALLAR! referint-se a que el Govern ara vol que el català només sigui un mèrit i no un requisit per als nous funcionaris.

MANIFEST NO ENS FARAN CALLAR

Avui matí (17 de juliol) al Parlament de les Illes Balears, s'ha aprovat allò que oficialment s'ha ano-

menat una "reforma de la Llei de Funció Pública", però que en realitat és una llei general contra el sistema lingüístic vigent a les Illes Balears durant els darrers 30 anys.

L'aprovació d'aquesta Llei, que pretén arraconar la llengua pròpia de les Illes Balears, és l'agressió més gran contra els drets lingüístics dels ciutadans que s'ha produït a Balears des del final de la dictadura franquista. També és un atemptat contra la convivència i contra la cohesió social.

A més a més, avui s'ha romput definitivament el consens en matèria lingüística.

Les entitats que treballen a favor de la nostra llengua i a favor dels drets civils dels catalanoparlants han fet reiterades crides a José Ramon Bauzá i al seu equip perquè retornin al consens en matèria de llengua, perquè no provoquin més crispació ni més conflictes i perquè compleixin la seva obligació estatutària de treballar per la plena normalització de la llengua catalana a tots els àmbits. La resposta de Bauzá ha estat la supèrbia i la inoperància.

Ara, una vegada trencat definitivament el marc per a la convivència en matèria de llengua i cohesió social, només ens queda apel·lar al conjunt de la ciutadania de les Illes Balears:

Els demanam que no es deixin enganyar per discursos demagògics: conèixer la llengua catalana continua sent imprescindible per a tenir una plena integració a les Balears.

Els recordam que existeix el compromís de totes les forces polítiques de tradició democràtica de tornar a fer necessari el coneixement de la nostra llengua per accedir a la funció pública.

Els convidam a continuar exercint els seus drets lingüístics sense por ni complexos, i a exigir que aquests drets siguin respectats.

Animam als que ja coneixen la nostra llengua, a fer-la servir més que mai, i als que encara no la dominen, a aprendre-la.

Els recordam que, en Democràcia, la darrera paraula la té la ciutadania i que la traïció que significa l'aprovació d'aquesta Llei no ha de quedar impune. I la cominam a no oblidar els diputats que l'han perpetrada i que són:

Ana Maria AGUILÓ I GARCÍAS
 María José BAUZÁ I ALONSO
 Rosa Maria BAUZÀ I COLOM
 José Ramón BAUZÁ I DÍAZ
 Lourdes BOSCH I ACARRETA
 Margalida CABRER I GONZÁLEZ
 José María CAMPS I BUENAVENTURA
 Antoni CAMPS I CASASNOVAS
 Margarita DURÁN I CLADERA
 Jaime FERNÁNDEZ I JUAN
 Óscar FIDALGO I BESTARD
 Llorenç S. GALMÉS I VERGER
 Miquel Àngel JEREZ I JUAN
 Eulàlia E. LLUFRIU I ESTEVA
 Maria Virtudes MARÍ I FERRER
 Gabriel José MARTÍ I BALLESTER
 Francisco MERCADAL I ALABERN
 Manuel José MONERRIS I BARBERÁ
 Catalina PALAU I COSTA
 Pere PALAU I TORRES
 María Asunción PONS I FULLANA
 Margarita PROHENS I RIGO

Pere ROTGER I LLABRÉS
 Fernando RUBIO I AGUILÓ
 Maria SALOM I COLL
 Alejandro SANZ I BENEJAM
 Margalida SERRA I CABANELLAS
 Vicent SERRA I FERRER
 Misericordia SUGRAÑES I BARENYS
 Santiago TADEO I FLORIT
 Carolina TORRES I CABAÑERO
 Josep TORRES I CARDONA
 Antònia VALLÈS I RAMIS
 Carlos Luís VERAMENDI I MESTRE

Finalment, cal que assumim el compromís de continuar-nos mobilitzant fins aconseguir un marc lingüístic basat en la justícia, el respecte i l'aposta per la llengua pròpia de les Illes Balears com a idioma de cohesió de tots els ciutadans.

NO ENS FARAN CALLAR!

LES LLARGUES NITS DE CAN SALES

La representació de *Les llargues nits de Can Sales*, al Racó de la Memòria (darrere l'oratori de la Creu) va tenir lloc dia 21 de juliol i va ser organitzat per l'Agrupació Cultural, l'Ajuntament de Porreres, i l'Associació de Memòria de Mallorca.

Tres actrius, Mercè Sancho, Francesca Vadell i Rosa Serra, posaren veu i música als records de les experiències d'algunes preses republicanes a Can Sales, a partir del llibre *Dones republicanes* de Margalida Capellà.

La direcció anà a càrrec de Toni Galmés. Una obra preciosa i alhora cruel, ben necessària per tal que la memòria històrica sigui ben viva i coneguda per les generacions dels més joves.

El públic assistent quedà molt satisfet davant la magnífica actuació de les actrius.

L'AGRUPACIÓ CULTURAL REB ALS MARXAIRES DELS "CAMINS CONTRA MENTIDES" QUE PASSAREN PER PORRERES

La plataforma Jubilats per Mallorca va començar la campanya "Camins contra mentides" dia 1 d'agost amb l'objectiu de passar per tots els pobles de l'illa per protestar contra la política del govern de les Illes que va en contra la llengua, el paisatge i els drets socials.

Dia 12 d'agost, a les 18 hores els dos marxaires Jaume Bonet i Tomeu Amengual arribaren a Porreres procedents de Montuïri. Un grupet de persones anaren a esperar-los a La Creu i

caminaren amb ells fins a Sa Plaça juntament on foren rebuts pel batle, Bernat Bauçà.

La família Barceló-Oliver acollí als dos caminaires a casa seva per tal que es poguessin dutxar i descansar.

El Consell Parroquial convidà a sopar a n'en Jaume i en Tomeu i al sopar solidari que es celebrava al pati del CP Escola Nova, aquest mateix vespre en el marc de les Festes de Sant Roc. En el transcurs del sopar, Jaume Bonet pogué explicar a tots els assistents l'objectiu d'aquesta campanya i les seves reclamacions.

El matí de dia 13 els dos jubilats partiren cap a Son Mesquida acompanyats per Miquel Arranz i el seu fill Pau.

A la plaça del mercat de Manacor, amb l'assistència d'unes quaranta persones s'ha iniciada la segona marxa de "Camins contra mentides" que organitza Jubilats per Mallorca.

Amb la presència de diversos mitjans de comunicació, els marxaires Jaume Bonet, Tomeu Amengual i Josep Planas, acompanyats per diverses persones han fet un recorregut pel centre de Manacor i han repartit fulls informatius sobre la situació política, social i econòmica que pateix Mallorca.

En arribar a l'Ajuntament, el batle de Manacor, Antoni Pastor, ha sortit a saludar la comitiva i els ha desitjat sort en aquesta nova etapa que comença a Manacor i acabarà a Sant Bernat de la Real.

A les 10,30, al bar Can Lliro, s'ha celebrat una roda de premsa a la qual han assistit els membres de Jubilats per Mallorca i una representació de les entitats que donen suport a aquesta iniciativa: Fundació s'O-

Pa d'Or

Taller de Restauració i Conservació

Els nostres serveis: Mobiliari antic, policromia i daurats, datació imatgenèria i retaule, talla de fusta, marqueteria, laca japonesa i pintura decorativa.

Sala, 19 · 07260 Porreres · Mallorca · Tel. 971 16 66 14
e-mail: pador@padorrestauracio.com · www.padorrestauracio.com

ESPORT - SABATES

Ballester Melià

C/. L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

livar, STEI Intersindical, GOB, OCB, Drets Humans de Mallorca, Memòria Històrica de Mallorca, Antics Escoltes i ATTAC. L'escriptor Pere Morey ha fet un discurs reivindicatiu.

Jubilats per Mallorca ha fet present davant els mitjans de comunicació els principals problemes que pateix la nostra illa als qual ara hem de sumar la importació de fems per cremar-los a Son Reus. A les 11 els marxaires han partit cap a Sant Llorenç on tenen previst arribar devers les 13.30 hores.

ELEGIDA LA NOVA JUNTA DIRECTIVA DE PREMSA FORANA

El passat dimarts dia 5 de juny en assemblea extraordinària, a les 20.30 hores, es procedí a l'elecció dels nous set membres de la junta directiva de Premsa Forana. Hi assistiren 22 publicacions, les quals votaren als vuit candidats presentats, essent els set candidats amb més vots els que formen l'actual junta.

En primer lloc es procedí a l'acomiadament de la junta actual (anterior).

Onofre Arbona (Bona Pau) i Marta Bergas (Díngola) foren els representants de la Mesa d'edat, com a membres més gran i més jove.

Seguidament es presentaren els vuit candidats, dels quals un d'ells excusà la seva absència, i es feu la votació dels set membres i el corresponent escrutini i proclamació de la nova junta directiva.

Aquí tenim els resultats de la votació de 22 vots, tots vàlids.

Gabriel Mercè (Veu de Sóller) 20 vots
 Rafel Oliver (N'Alí) 20 vots
 Magí Ferriol (Fent Carrerany) 19 vots
 Joana Mora (Llum d'Oli) 19 vots
 Marta Bergas (Díngola) 18 vots
 Antoni Riera (Cent per Cent) 17 vots
 Elisabeth Sánchez (Talaia) 15 vots
 José Luis Pilco (Maganova) 0 vots

La junta directiva elegida queda d'aquesta manera:
 President: Rafel Oliver Grammatico (N'Alí)
 Vicepresidenta: Elisabeth Sánchez González (Talaia)
 Secretària: Marta Bergas Ferriol (Díngola)
 Tresorer: Magí Ferriol Bauzà (Fent Carrerany)
 Vocal: Gabriel Mercè Frontera (Veu de Sóller)
 Vocal: Joana Mora Cerdà (Llum d'Oli)
 Vocal: Antoni Riera Vives (Cent per Cent)
 Finalment parlaren el president sortint, Gabriel Mercè, i el nou president, Rafel Oliver, i s'acabà amb un petit refrigeri i vi per als assistents.

“AURORA PICORNELL (1912-1937) I LES ROGES DEL MOLINAR. DONES, JOVES I COMPROMESES AMB EL SEU TEMPS. UN RETRAT”

Divendres dia 10 d'agost, en el marc de les festes de sant Roc, l'Agrupació Cultural va organitzar una conferència a càrrec del jove historiador Antoni Trobat sobre Aurora Picornell, una de les dones que els feixistes mataren darrere l'oratori de la Creu. L'acte va tenir lloc justament a l'indret on va ser afusellada, indret que ara coneixem com Racó de la Memòria. Hi va assistir nombrós públic.

UNA TROBADA BONS AMICS I AMIGUES QUE ENS REMET AL PASSAT DES DEL PRESENT

Maria Antònia Nicolau

Dissabte dia 12 de maig estavem convocats totes i tots els nascuts l'any 1952.

El motiu bé valia la pena: **enguany celebrem 60 ANYS** i volíem compartir vivències i experiències de temps enrere.

No hi poguérem participar tots, però els 25 que ens reunírem, gaudírem de molt bona companyia i bon dinar.

Trobar-se amb persones que no viuen a Porreres però amb les quals havíem compartit la nostra infantesa ens alegrava molt. La bona cara que mostràvem quan ens trobàrem i les rialles durant el dinar, era una evidència que la vida ens havia regalat moments bons i que, qui més qui manco, recordava amb simpatia aquells anys en què els carrers de la vila encara no estaven asfaltats, les eixides als pobles de veïnat, el cadafal de la Plaça, els caparrots de Sant Roc o l'escola on aprenguérem les primeres lletres.

Era com si passàs una pel·lícula amb imatges per tots i totes conegudes i que entre tots anàvem elaborant el guió.

La vida ens ha ensenyat moltes coses. Seixanta anys omplen la motxilla que cada una i cada un ha anat omplint al llarg del temps. Recordar-les pot ésser positiu.

Per a nosaltres, que vàrem viure una infantesa on els nins i les

nines anàvem a diferents escoles i aquest fet no facilitava que molts de nosaltres haguéssim compartit jocs, esbarjos o sortides, la trobada, que de tant en tant feim, serveix per conèixer i ser un punt de contacte amb els qui ja no vivien a Porreres.

El futbol, abans i ara, és tema de conversa i recordar el camp de futbol de n'Hereveta, les anades en bicicleta al puig de la Mesquida on hi havia els soldats, o anar a poble extern a cercar jove o al·lota, també ens serví per recordar noms de persones i anècdotes que ens havien succeït.

Molts ja són padrins o padrines i no deixaren de comentar l'alegria que tenen de veure com són d'espavilats els seus néts, com manegen les noves tecnologies i com els n'ensenyen.

La nostra generació era del llapis, els llibres en blanc i negre, sense quasi imatges i els mateixos molts d'anys, i les plaguetes, Així hi tot

durant el dinar es va poder comprovar l'alt grau de maneig dels diferents mòbils. Per aquest motiu, entre d'altres, tenim bones imatges.

Va ser un dinar molt bo. A l'Escrivania, en Biel Mora va tenir esment de tots els detalls. Les fotografies són un reflex del que va significar trobar-nos i compartir experiències d'aquests 60 anys.

Amb la llista a la mà, vàrem repassar els noms de tots i totes els nascuts el 1952. A Porreres, aquest anys en nasqueren 62. També compartiren taula i conversa alguns/es no nascuts a Porreres, però que han passat la major part de la seva vida a la vila.

A l'Eucaristia del dissabte a vespre donarem gràcies i recordarem els/les qui ja no són entre nosaltres.

Per molts d'anys a totes i tots, els qui ens poguérem reunir i els qui no hi pogueren venir. I que prest ens poguem tornar reunir.

ENLLAÇATS AMB LA POESIA

Margalida Barceló i Taberner

El passat 13 d'agost, dins del marc de les festes de Sant Roc, un any més i ja en van 12, es va fer una vetllada poètica organitzada per un grup de gent sota la coordinació de Biel Roig Bauçà. Enguany es dedicà a la reivindicació de la llengua de Mallorca, la llengua catalana, com a mostra de lleialtat cultural i lingüística i en consonància amb altres iniciatives d'arreu de l'illa.

La participació de la gent va ser ben nombrosa, més de 100 persones, de les quals més de vint recitaren els poemes que havien triat per a l'ocasió. Alguns llegiren els seus propis poemes i hem de destacar la participació de dos grups de joves que recitaren o cantaren acompanyats de música i feren pública la seva vinculació amb la llengua, la cultura i la llibertat.

L'acte es va realitzar al corral d'una casa familiar de la vila, que donava la benvinguda amb una gran senyera quadrangular al carrer i entre poemes, convertits en una pluja de paperins de festa, conduïa fins a l'ombra d'un garrover. També es va disposar un porxo, *El porxo de la poesia*, amb una pissarra per deixar-hi paraules. En acabar, es pogué fer una degustació de bocinets de la terra i del temps acompanyats de pomada fresqueta: canapés de pa i trempó, de raïm amb formatge, d'acops de tomàtiga, de confitura d'albercoc i de figa, etc.

La presentació estava amanida amb versos i fragments de poemes de tots els temps, enllaçats uns amb altres per donar forma a un únic discurs centrat en la defensa de la llengua i del país. Els fragments manllevats, per ordre d'aparició, eren de Damià Pons i Pons, Pere Capellà, Antoni Vidal Ferrando, Miquel Àngel Lladó, Clementina Arderiu, Marià Villangómez, Blai Bonet, Llorenç Ribes, Guillem d'Efak, Bonaventura Carles Aribau, Vicent Andrés Estellés, Salvador Espriu, Josep Maria Llompart, Joan Salvat Papasseit, Bartomeu Rosselló-Pòrcel i Josep Lluís Pons i Gallarza.

A continuació us feim un resum de la presentació, que començà amb la lectura del poema *Paisatge de malsons* de Damià Pons i Pons i la de *Jo sóc català* de Pere Capellà. Us posam entre parèntesi i devora cada fragment en cursiva, les inicials dels poetes.

Hi consentirà la gent del terror? (DP)

I nosaltres, un any més ens reunim per celebrar la cultura dins les festes de Sant Roc per dir que no, que no hi consentim i que no hi consentirem [...] I la pregunta és: perquè dedicam aquesta vetllada als poetes en llengua catalana?

jo sóc mallorquí / i és la meva glòria / èsser català / per la meva història. // Estim Catalunya / perquè té un passat / de lluita incansable / per la llibertat. (PC)

[...] Amb els nostres poetes volem reivindicar que hi som i mostrar que no ens faran callar. I ho farem amb *lo pus bell catalanesc del món*, com digué i escrigué ja al segle XIV el cronista Ramon Muntaner.

Qui altera la paraula? (AV)

I la mirada neta. Quimeres, laberints, colors, miratges. L'atreviment de no capitular. (AV) Per això ens reunim a places, jardins, carrers, arenals, cantonades,

tanques, cambres, roquissars, cafès, escoles, hospitals, horts, sales, sementers, botigues, patis i corrals, perquè en mirar-nos als ulls, *Els nostres esguards ens recorden un cop més / qui som i qui no som, / alfa i omega, cim i coster, cel ras i rajola. / De sobte els nostres noms / han esdevingut veres espelmes / que han il·luminat l'incipient crepuscle, / herbes miraculoses que guareixen les nafres / del viure, sols que dansen al bell si d'una nit retuda.* (MAL)

Amics, amigues, en aquesta guerra n'hem resultat ferits, però no derrotats. Ens hem reunit per guarir-nos perquè com diuen els poetes *les paraules prendran ales (CA) i no morirà el desig (MV), perquè basta dir una paraula i el món sona més clar (BB).* I vius i ungles *Madona de sa Cabana, aixecau-vos dematí: veurem com el món dormit, dins la llum se renovella i que tota cosa ix més bella de la negror de la nit.* (LR)

I ara que *plou tort i gris / com una infància sense mare (GE)* quina és *l'amenaça que llegim a les vísceres dels ocells i dels peixos?* (AV)

Una amenaça complida és que no podem parlar a la nostra administració en la nostra llengua, perquè no ens entendran, si no volen: reforma de la Llei de Funció Pública que no exigeix que els funcionaris entenguin, parlin i escriguin la llengua de Mallorca.

Mallorca, e al mig del mar immens, la mallorquina nau // A mon dolç país en ales jo em transport. [...] Plau-me encara parlar la llengua d'aquells savis, / que ompliren l'univers de llurs costums e lleis. (BCA)

En cada mot, quanta gent que hi viu! (VAE)

Una segona amenaça complida:

Els noms dels nostres llocs *i tots els noms de tan fràgil bellesa (SE)* també els han de malmetre? I és que *La mort surt dels reflexos de les ales dels corbs. [...] Tot allò que era bell ha esdevingut paisatge / d'escurçons: els seus ulls maten les papallones.*(AV)

Tercera amenaça complida:

Els nostres infants i joves tendran una escola menys mallorquina i alguns viuran i aniran a escola aquí com si estiguessin a Guadiana del Caudillo, per exemple. O no saben que *Els infants són esponges, / per això és que van xops / de totes les bellumes, / de totes les colors.* (DE) ?

Els mestres i professors d'aquesta terra sempre han treballat per la integració i tots els joves de Mallorca aprenen el català (i el castellà) sense cap problema de convivència. Què volen aquesta gent? *Fer-se sord al crit (GE)?* Què tornem a èpoques obscures on la gent, per exemple els que tenim més de 40 anys, era analfabeta en la nostra llengua?

Diluvia a les pletes dels nostres paradisos. / Jo duia dins la boca mil estrelles de mar. (AV)

Aprendre llengües no és un problema, és una riquesa i això ho saben tots els ciutadans i ciutadanes amb sentit comú que no han rebutjat que els seus fills estiguin escolaritzats en català, tal com ha intentat insistentment aquest govern maleït. *Res no em pertany / dels seus codis d'acer, dels seus brogits que neixen / dins el cor impietós d'ocellots negres.* (AV)

Nosaltres, els ciutadans d'aquesta terra *Agafats de la mà, ens negàrem a la guerra. / És més, segellàrem com-*

promisos més enllà de futurs armistícis, amb llavis de ginesta. (MAL) Ells, ells són els que han creat confusió, malestar i tensions allà on hi havia consens i ciutadania responsable. La Llei de normalització que ara retallen i malmeten es va aprovar l'any 1986 amb Cañellas de president, del mateix partit que ara governa, i per consens parlamentari.

Volen arraconar la llengua de Mallorca, convertir-la en una llengua de segona, només d'anar per casa, reduir-la a mera expressió folklòrica. Ja ho sabem que han guanyat unes eleccions, però no per fer una dictadura a cop de decret: *Ara és hora de dir-te, de cantar-te. / Ara que t'escupen / vellutades i decretals salives. (JML)*

I també sabíem i ara constatam que aquesta terra congria traïdors que atempten contra la convivència i la cohesió social: *Les òlibes feien feina, / dansava el rat-penat, / llampegava i s'oïa un tro en el cel: / en aquesta hora esquerpa / algú donava mal. (JSP)*

I hem de dir ben fort que nosaltres mai ens deixarem enganar: sabem qui som i quins són els nostres drets legítims. I els exercirem arreu: exigirem que ens entenguin quan parlem en català a Mallorca a qualsevol lloc, denunciarem sistemàticament qualsevol pèrdua de drets lingüístics. *Serem cavallers d'un corser / qual crinera és de flames / so jo l'incendiari de mots / temeran el fuet dels nostres cants (JSP)* Serem un crit de flama, serem un clam de vent (BRP)

Tu, sobre el blau penyal, romandràs viva (JLPG)

S'estanc

Cafè - Restaurant

Carrer Palma, 29
Tel. 971 56 05 23
Vilafranca de Bonany

**PAPERERIA
ALMOINA**

*Llibreria
Fotocòpies
Objectes de regal*

C/. Almoina, 10
Tel. 971 16 80 19

i ara, Solarium

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX

PERRUQUERIA	ESTÈTICA
extensions	depilacions
tallats de moda	neteja cutis
tints	decoració d'angles
banys de color	tint de pestanyes
tota casta de mexxes	moldejats de pestanyes
moldejats	massatges
desarriat	manicures
recollits	pedicures
núvies	maquillatges
comunions	
etc...	

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratx, 114
Tel. 971 166 646 - PORRERES

SANG DE TERRA

Col·lectiu Sang de Terra

Us volem presentar un projecte que ha partit de la Secció de Música Lliure de la cooperativa Art i Sons. Aquest nou projecte, que es dirà SANG DE TERRA és una proposta oberta, viva i multi-disciplinar que vol reivindicar l'ús de la nostra llengua, la realitat de la nostra cultura com a fet diferencial no discriminatori, la continuïtat de la música en viu i l'art com a vehicle de sensacions i sentiments ancestrals i universals més enllà del mercantilisme mediàtic i interessat.

Per què aquest nom, Sang de Terra? Perquè la cultura, la llengua són la sang de la terra, allò que ens defineix enfront de les fronteres econòmiques i administratives. L'art, és la passa més propera a l'ànima de l'home, el nus que ens lliga amb una suposada realitat al món dels somnis, de la màgia,... dels sentir.

Avui el nostre poble sagna, ens han ferit la llengua, ens han ferit la nostra cultura, ens volen tancar la boca. Però no callarem, ni deixarem que les nostres crosteres es curin soles. Lluitarem per la nostra identitat.

Durant les festes de Sant Roc, unirem música i poesia, música que ens sortí de l'ànima i poesia que expressà les nostres reivindicacions, més necessàries que mai. Ara per ara, som un grup de 6 persones, però esperam ser moltes més, perquè és una proposta oberta, que ens agradaria repetir més endavant, amb més gent. Estam organitzant, juntament amb l'Agrupació Cultural, un nou recital poètico-musical per a la propera fira de tardor i oberta a totes les disciplines artístiques (música, poesia, pintura, expressió corporal,...).

Si estau interessats en col·laborar amb el nostre projecte, us podeu posar en contacte amb nosaltres a través de l'adreça de correu electrònic sangdeterra@gmail.com.

Primers poemes del Col·lectiu Sang de Terra, recitats i musicats dia 13 d'agost a la Nit de poesia, "enllaçats per la poesia en català":

La paraula, l'adequada paraula,
subtil i falaguera,
no ha de menester honorables ni prepotents,
ni jutges NI INGENTS MASSES DE GENT

ignorants o cultes,
que passin per les urnes.
La paraula, ella mateixa...
uns llavis, l'oïda, un somriure,
LA VOLUNTAT D'ENTENDREN'S...
i poca cosa més.

Jaume Rosselló Tomàs

Hem tastat la mar;
sal i olor de figa i sol.
Hem nedat dins baf
en calitja d'estiu consagrat.

Que ens agrada
escriure poemes en to greu.

I hem dormit en negra nit
i el sol es un intrús
que entra i ens clou la retina.

Cerc! Cerc els teus poemes...
Desesperadament
en index i en prestatges
i no els trob ni en paper aspre.

I ells juguen a ser déus
tancats dins d'un jardí
sembren, tallen, seguen!
Clouen boques
i no els castiguen...

Gabriel Noguera Vich

Terra de boques mortes

No totes les ferides coagulen,
no tots els pensaments es comparteixen.
I a vegades,
són ells els que dissimulen
i ens fan creure que realment serveixen.

Plors d'una terra nodrida amb mentides
d'aquells que prometien a través de les seves
solemnes paraules,

paraules dites per les seves boques farcides
d'idees estúpides...
pintades de verd.

No eren pocs els que sofrien,
no eren pocs els vestits de dol,
allò que quatre rates els llevaven
no els hi servia de consol.

Jaume Rosselló Salleras

Amos del Món,
Senyors de la Guerra,
Senyors de la Fam,
Miserables desgraciats,
Podrits infeliços.

Jo sé que la vostra ànima covarda
es corromp cada dia més
i que tot un incendi crema
en les vostres vísceres maleïdes!

Aquest vostre foc interior
que pugna per explotar-vos,
grotescos ninots que no heu après mai a viure,
emergirà sense avisar
qualsevol dia d'aquests,
fent-vos sofrir més
que el sofriment que heu portat al món
d'ençà que va néixer.

Nosaltres, tots nosaltres, el Món sencer,
sabem que se us acosta l'hora terrible,
i el dia de l'explosió,
o millor dit, el dia després,
regnarà sobre la Terra una pau irreal i insospitada.

Andreu Arranz Morell

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

JULIOL 2012

Durant aquest mes
a Porreres no hi ha hagut
precipitacions.

AGOST 2012

Dia

30 ..... 1,7 litres/m²

Autos Veny

Tels: 971 58 15 77 - 971 58 10 54
Fax: 971 58 16 15
E-mail: gerencia@autosveny.com

12 100 5848 - 9426 TMS

Concesionario
Autos Veny, S.A.
Carretera Campos, s/n
07200 Felanitx
Illes Balears

**jaume
sastre
soler SL**
materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

SABEU QUÈ...

Sabeu que... Llum d'Oli, coincidint amb el primer "Pacte de progrés" (1999), va deixar de ser crític amb l'Ajuntament i que ara vol recuperar el terreny perdut. *Au, idò..... dali cebes!*

Sabeu que... l'equip de govern de La Sala, amb l'oposició que li fan el PSOE i el PSM, no deu enyorar gens la majoria absoluta. *Són com xotets de corda: Bèeee... Bèeee!*

Sabeu que... el passat dia 9 d'agost, i abans de posar la bandera, el Diario de Mallorca va anunciar ben dematí el començament de les festes amb un fort "xupinazo". *Xiiiiist... BUMM!*

Sabeu que... a qualque ple de l'ajuntament de Porreres es fa molta política Autonòmica i molt poca política Local. *Està bé, però és que llavonses lo de la vila tot penja!*

Sabeu que... darrerament les relacions entre la Parròquia i Sant Felip fan més espurnes que els coets de Sant Roc. *Si no hi posen un poc de seny, això pot acabar a... dallonses.*

Sabeu que... la Consellera de medi ambient del Consell de Mallorca, Na Carraixeta, vol restaurar l'ecotaxa. Això és, tots els turistes que ens visitin hauran de dur de ca seva una bossa plena de fems per, així, no haver d'augmentar la taxa d'incineració als mallorquins. *No,... siiiii. D'aquesta marxa en lloc de pagar, si duen molta merda, arribarem a cobrar i tot. Com era allò ? Ah..., sí: "La perla del Mediterráneo". Quins collons!*

Sabeu que... per les festes de S. Roc d'aquest any, i com ja és costum de la casa, la programació era tan espessa que sovint els actes es solapaven i molta de gent es va haver de perdre algun acte que era del seu interès. *Entre poc i massa...! No tenen mesura!*

Sabeu que... segons les males llingües, aviat hi podria haver grans sorpreses devers l'ajuntament. *Ai, ai, ai...!*

Sabeu que... alguns tenen "sa cova de paper" i amb els "Sabeu que..." aviat s'encenen amb un no res. *És que n'hi ha que no tenen el sentit de l'humor gens desenvolupat. Ja ho val!*

Sabeu que... A l'Auditori Municipal, durant el Pregó de festes i el concert de la Filharmònica, hi hagué molts de ventalls i poca refrigeració. Després de 4 anys de la seva inauguració encara estem així.

Sabeu que... Moltes mamballetes s'escoltaren a l'Ofici de Sant Roc, però any rere any, després del ball de l'oferta dels Aires de Monti-sion, silenci molt de silenci. Que no són com els altres? O tots moros o tots cristians.

Sabeu que... Enguany el concert de la Filharmònica i la Mostra folklòrica dels Aires de Monti-sion, quasi coincidiren. Pareix que hi ha persones que volen rememorar antigues situacions i desbaratar la convivència. Recordau que ja passava anys enrere la Filharmònica actuava a la Plaça i la banda de Santa Cecília a la Plaça de l'Església a la mateixa hora. Un poc de seny!

Sabeu que... Acostar a tots els racons del món els esdeveniments i festes de Porreres no és gens fàcil. Això és el que fan, amb poc doblers i molta il·lusió, els amics de Porreres TV.

CONVERSES ENLLAÇADES

Bartomeu J. Barceló Ginard

2. ESTEVE BARCELÓ

A la primera *Conversa enllaçada* parlàrem amb n'Esperança Mora. Ella escollí per a la segona n'Esteve Barceló. Vet aquí el resultat de la tria.

N'Esteve, nascut a Porreres el dia de sant Roc de 1970, és fill de n'Esteve Barceló Garau i na Margalida Barceló Nicolau. Casat amb na Francisca Sagreras té dues filles, na Margalida i na Caterina, de catorze i nou anys respectivament..

Especialitzat professionalment en electromecànica va començar a fer feina als devuit anys a Can Bini-melis, d'electricista i llanterner, al mateix temps que compaginava la feina amb els estudis. El 1998 es posà com a autònom. Molt afeccionat a l'esport, ha practicat el judo i el futbol. És vicepresident de l'APIMA de l'Escola Nova, membre destacat del Grup Foganya, dels Aires de Monti-sion, col·laborador habitual de Porreres TV, de la confraria i membre actiu de la cavalcada dels Reis també des del Grup Foganya.

I per damunt (o per davall!) de tot això n'Esteve és sincer, directe i està enamorat del teatre, un teatre que com ell mateix reconeix, és el seu somni acomplert. Aquesta Pasqua de 2012 no només ha recuperat *La Passió*, sinó que li ha donat un format renovador curiosament a partir d'un llenguatge de retaule popular. Ell, juntament amb el centenar de persones que la posaren en escena, han demostrat que, per forta que sigui, no hi ha crisi capaç d'aturar la gent quan s'uneix. Bon senyal!

La primera pregunta compareix sense voler: per què t'apassiona *La Passió*?

Sí, clar, saps què passa, que l'any 1988 vàrem representar per primera vegada *La Passió* a Porreres. Jo tenia devuit anys i amb en Jaume Güia i el Grup Foganya la representàvem damunt el lloc sagrat. Per a mi era espectacular perquè movia ja un centenar de persones, gent amb moltes ganes i amb molt de ressò. Les representacions duraren fins el 1998 moment en el qual de cop i volta es deixaren de fer. A mi em quedà el cuquet de tot allò i a més per Porreres sempre es comentava si es faria, si no...

que si el 2000, el 2005... res que el temps va anar passant per a tothom i les ganes afluiaven.

Com t'he dit particip en la confraria i hi ha una anècdota que és que d'ençà que faig *La Passió* tenc el costum de deixar-me la barba de Reis a Pasqua i molta gent me deia per això si volia dir que em preparava per tornar fer *La Passió*. Tanta insistència va decidir-me ara fa tres anys a reunir un grup de gent i tornar-los a fer la proposta, però el tema no arrancà. En tornàrem a parlar durant la confecció de les carrosses dels Reis però sempre hi havia qualche pega fins que, l'any passat, el Divendres Sant

vaig posar casualment música a través de l'ordinador -era el tema *Exodus* de Vangelis- i no sé si per motius religiosos, o per l'espiritualitat dels moment, l'emoció de la música, no ho sé, però el cert és que sense témer-me'n vaig començar a escriure el que seria l'estructura completa de *La Passió*, tot a partir de tenir una imatge visual molt clara: veia obrir-se el teló de l'auditori i m'imaginava la primera escena. Després ha estat l'escena amb la qual, si fa no fa, comença l'obra.

El divendres que va venir davant, vaig convocar una altra reunió i a dins la portassa parlàrem del projecte. Érem catorze o

quinze persones que o bé ja havien fet l'obra o en tenien ganes. La gent estava un poc a l'expectativa perquè els canvis eren molt forts: fer-la a l'Auditori, posar un narrador amb la veu en *off*, incorporar música a través de la col·laboració de la coral de Porreres i de la Filharmònica... A més, a damunt l'escenari havia de sortir des d'un pollí a un cavall, així com poder contemplar una ascensió "real" de Jesús! De fet, un altre amic, n'Àngel, amb el qual havia vist *La Passió* d'Esparreguera, em comentà que a la nostra només hi mancava el colomet, perquè a aquesta *Passió*, durant el Sant Sopar, aquest ocell es posa damunt el calze mentre els apòstols i Jesús abandonen l'escena i un raig de llum l'il·lumina el calze. Jo li vaig dir: "Ja ho veurem, tot se caminarà!"

Bé amb tot això, he de dir que l'Ajuntament no hi posà cap pega per deixar-nos l'espai, si bé sabem que no podíem comptar amb cap ajuda econòmica directa.

Quedàreu satisfets de l'obra?

Personalment moltíssim. Però sobretot per la gent que la va fer i la va poder gaudir. Hem rebut moltes enhorabones. Sincerament t'he dir que fins un parell de setmanes abans no les tenia totes amb mi. Ara bé, a una reunió que teníem previst per pegar la darretera estreta, un mes i mig abans havíem convocat a la gent i jo que em pensava que seriem pocs em vaig trobar amb més de seixanta persones de totes les edats,

en fi, que no cabien dins la Sala polivalent. Vaig emocionar-me de l'interès, de les ganes, de la dedicació.

La fe mou muntanyes...

Pots estar segur! Mira, hem pogut recuperar materials d'abans, n'hem fet de nou, els vestits, la fusteria, els efectes especial, la projecció d'imatges per ordinador, la música gravada prèviament, què sé jo, tot... No teníem ajuda econòmica per comprar segons que, idò ho férem. Posa-

rem entrades a la venda per eixugar les despeses. Estam agraïts a l'Ajuntament que ens deixà com he dit el local i si pensàvem fer una representació varen ser tres i sempre ple. Per a mi el més important és que hem quedat il·lusionats per l'any que ve i per posar més novetats...

El colomet...

Sí, qui sap, potser farem venir el colomet d'Esparreguera com a estrella convidada! Una altra cosa que podrem pensar, si és que no

ha de refredar el tema, és que els actors incorporin la declamació, perquè ara tenim la història és narrada per una veu en *off*. Ja ho veurem, però no ho descart.

Muntar *La Passió* en temps de crisi...

La il·lusió que hi posà tothom desbordava qualsevol crisi! Saps que va passar? Que ens oblidàrem de la part material, de guanyar res o... què sé jo. Tothom se n'adona que hi ha costos en un muntatge així, perquè val doblers, però amb el que hem tret a la taquilla està arreglat. La resta són ganes de col·laboració, esforços repartits entre tothom. Vull deixar aquí ben clar que *La Passió* no és n'Esteve sinó el Grup Foganya, i no només el Grup Foganya... Hi ha molta gent que ha ajudat. He de recordar a totes les persones que surten al programa però especialment cal agrair a na Maria Jesús Ximelis que amb el meu esbós de l'obra, amb l'estructura que li vaig passar, amb una setmana va tenir el guió fet, una dona que no mira prim a l'hora de posar hores de feina i dedicació, una persona emblemàtica dins el grup. Sense ella n'Esteve no hagués fet *La Passió*. També he d'esmentar na Joana Aina Roig, mestra de l'escola de teatre, juntament amb na Margalida Cortés, implicades molt activament, amb una aportació fonamental encara que estassin darre-re les bambolines.

On es fa més comèdia a la vida real o a damunt un escenari?

A la vida real. No sé si és la paraula idònia però trob que en certa manera tots som hipòcrites i sobretot en aquests temps que corren ara estam representant una veritable tragicomèdia.

Tu et dediques al teatre: és necessària la cultura?

La cultura és necessària per a tot, per estimar el que es teu, per fer entendre el sentit de les arrels, de les tradicions d'allà on som, on pertanyem. Al món hi ha distintes cultures, amb gran diversitat, amb tota la gent que les ha creades i mantingudes. Hem d'estimar la nostra cultura, no podem esperar que hagin de ser els altres que ho facin. Precisament estimar la cultura pròpia significa respectar les altres. La defensa d'una cultura s'ha de fer sense criticar ni menysprear la resta.

Què representa per a tu el Grup Foganya?

Un sentiment molt bo d'ençà fa molts d'anys. Jo, de fet, era una persona molt empegueïdora i que em costava bastant parlar en públic; record que quan anava a escola no era dels que sempre aixecaven la mà per demanar coses. En canvi, a través del teatre tot això ha canviat. A mi m'agrada actuar, però també dirigir, preparar l'espectacle... És un tot. Record amb gust que als vint-i-dos anys vaig haver de fer el paper d'un padrí que tenia Parkinson i estava desmemoriat o també quan vaig començar al Grup Foganya. Jo tenia desset

anys i anava amb tres amics als assajos de la representació d'*Els tres Reis d'Orient* de Llorenç Moyà. Ells pujaven a l'escenari i jo, assegut en el lloc del públic, presenciava l'assaig. Per motius que no record, qui feia del paper de rei Melcion no pogué estrenar-lo i jo com que era als bancs de la parròquia, que era on assajaven, em proposaren de fer-lo. Vaig dir tot d'una que no, pel que t'he dit, però a més perquè sabia que la primera entrada en escena del rei era un monòleg d'una pàgina sencera! En Jaume Güia, però, em sabé dur i amb quatre rialles i quatre bromes ja vaig estar damunt l'escenari. Record perfectament el dia de l'estrena: quan vaig girar-me per dir la meva part tenia la boca seca i no vaig trobar cap paraula, ni saliva ni res! Després em vaig amollar i fins ara.

Altres projectes en marxa?

Sempre tenc idees que m'envolten pel cap, però encara és massa prest per dir-les. Com t'he dit col·labor amb Porreres TV, el canal de televisió per Internet, i amb en Simó Tortella, que n'és l'ànima, sempre parlam de fer coses...

El teatre ve simbolitzat per dues màscares, Talia i Melpomene, que representen la comèdia i la tragèdia. Que posa alegre i que preocupa a n'Esteve Barceló?

Em posa alegre veure com hi ha persones que s'il·lusionen amb poca cosa, que posen el seu esforç

sense pensar en cap recompensa... M'alegra també sentir riure els infants. En canvi, em preocupa aquest materialisme que vivim avui en dia, que els doblers tot ho envolten, que si no hi ha doblers per enmig no hi ha res, quan realment hauria de ser una part de la cosa, no el més essencial; en canvi, és la que va per davant de tot.

Al teu parer què li sobra, què li manca i que deixaries igual a Porreres?

No crec que li sobri res. En tot cas li falta un poc més d'esperit de participació, de ganes a tothom. M'agrada participar en diverses activitats i Porreres, tot i tenir pràcticament cinc mil habitants, als actes veus aquelles tres, quatre-centes persones que van per tot.

El teu somni seria...

El meu somni seria poder ser un padrí content envoltat dels meus néts.

Qui té la responsabilitat princi-

pal en la crisi i com t'afecta?

La crisi comença per l'ambició desfermada dels governs i dels bancs. Dit això he de reconèixer que tots ens hem deixat arrossegar, perquè hi ha hagut molt poca gent que no tengui una hipoteca i, si ho vols d'una altra

manera, perquè potser que tenir una hipoteca per a la primera casa és raonable, no ho discutiria, però en canvi hi ha hagut moltíssims de préstecs per comprar coses de les què podíem prescindir, que no eren del tot necessàries i que només volíem per ser igual o més que el veïnat, idè això i el que he dit al principi ens ha encallat. Solucions? Jo don molta importància a prendre consciència tothom, persona a persona, començant per mi mateix, consciència de saber conformar-nos en aixecar-nos el dematí, poder dinar el mig dia i viure. Sobretot, conformar-nos, poder tenir aquella part de ganes, tenint un poquet d'ambició, sí, ambició per millorar, però no aquesta ambició tan egoista que hi ha avui en dia. En el meu redol també ha baixat el volum de feina i aguantam com podem. Certament, no em pensava tenir, a la meua edat, tant de temps per poder fer feina a fora vila, que m'encanta!

floristeria i jardineria
CanMurtó
 COMPOSICIONS FLORALS
 PER A NOCES, COMUNIONS
 I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS
 C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
 Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
 Fax. 971 647 053

sa
 bo
 res
 ta
 .
 porreres
 music - bar
 tel. 971 16 83 10

QÜESTIONARI PROUST ESTEVE BARCELÓ

El principal tret del teu caràcter?

L'alegria

La qualitat que prefereixes en un home?

La sinceritat

I en una dona?

També

Allò que més t'estimes en els amics?

L'afecte que em tenen

El teu principal defecte?

Voler ser massa jo

6. La teva ocupació preferida?

La meva feina

7. El teu somni de benestar?

Viure tranquil a fora vila

8. Quina seria la teva pitjor desgràcia?

Perdre una persona estimada

9. Què t'agradaria ser?

Em conform essent qui som

10. On desitjaries viure?

Em sent privilegiat de poder viure a Mallorca

11. Un color?

Verd

12. Una flor?

Rosa

13. Un ocell?

Un teulader

14. Els teus autors preferits en prosa?

Julia Navarro

15. Els teus poetes preferits?

Juan Ramón Jiménez

16. Els herois de ficció?

Superman

17. Les teves heroïnes de ficció preferides?

Catwoman

18. Els teus compositors predilectes?

Beethoven

19. I els pintors?

Goya

20. Els teus herois de la vida real?

El Rei En Jaume

21. Les teves heroïnes històriques?

Marie Curie

22. Els noms que prefereixes?

Esteve

23. Què detestes més que res?

La hipocresia

24. A quins personatges històrics hi tens aversió?

Bin Laden

25. Quin fet militar admires més?

Cap

26. Quina reforma admires més?

La recuperació de la democràcia a Espanya el 1977

27. Quins dons naturals voldries tenir?

Voldria ser més pacient

28. Com t'agradaria morir?

Al llit, plàcidament i envoltat dels meus

29. Estat present del teu esperit?

Alegre i actiu

30. Fets que t'inspiren més indulgència?

Qualsevol cosa que es faci sense voler

31. El teu lema?

Viure i deixar viure

SA PARRÒQUIA

Bartomeu Garí Salleras

El passat dia 18 de març en motiu de la visita pastoral del Bisbe de Mallorca Jesús Murgui Soriano, la Coral de Porreres va interpretar l'“Himne a la Parròquia” una peça musical que es cantava fa molts anys a l'Església Parroquial. El text¹ fou recuperat gràcies a la memòria de Margalida Barceló *Xibica* i Francisca Ginard. Isabel Fiol Sala s'encarrega de la part musical.

Fa uns dies l'amiga Llúcia Salleras em va fer arribar una capsa de documents que vaig llegir minuciosament, a la vella capsa hi vaig trobar una fulla amb un poema titulat “Sa Parròquia” escrit pel

Sa Parroquia.

*¡Diu te quart Santa Parroquia!
Temple y casa del Senyor,
Del Sinai tens la gloria,
Del Tabor, els resplandors.*

*Tes parets de pedra viva
Qu'el temps torna color el'or,
A nostra fe par que diguen
¡Sias fort! que ben no mor*

Pare Toribio Rosselló Nicolau *de can Sion*. No consta la data, però pens que fou escrit els anys 20 del segle passat. Ben segur, de l'adaptació d'aquest poema va sorgir el cant “Himne a la Parròquia”.

Reproduesc la transcripció del document original.

Sa Parròquia

Déu te quart Santa Parròquia!
Temple y casa del Senyor.
Del Sinai tens la glòria,
Del Tabor, els resplandors.

Tes parets de pedra viva
Qu'el temps torna color d'or,
A nostra fe par que diguen:
Sias fort! Que Déu no mor.

Ma vida ja conta sigles
M'en quedan altres sens fi,
Entorn meu desfan sa vida
Els vellets, joves y nins.

Som la mare piadosa
Que tancà els ulls als padrins
Dels pares he vist les bodes,
He batiat als seus fills
Quan tu plores, també plor;
Ets fill meu! y jo ta mare
Y de tes penes, el dol
Fer també a la meva ànima
Som antorcha qu'et ilumina
Caminant per vall de plors,
Ma veu escolta! Qu'et vida
Del paradís al redós
No em deixis, no! Ay del dia
Que te allunyaras de mi!
Ta fe s'enfonsaria
I amb la fe, mon esperit
Contra elles en mana lluita
S'esbella qui'ls vol ferir
Quina's la meva malícia
Que de fills vos fa inimics

¹ Vegeu SEMILLA (Full Parroquial de Porreres), núm. 657, gener de 2012.

MOTS BEN NOSTRATS

Maria Barceló i Crespi

Hom diu que la ignorància és molt atrevida.

Qualcú ha asseverat que la paraula **got** i la paraula **ampolla** són catalanes però del Principat, no de Mallorca.

Tal opinió suposa un desconeixement de la llengua des d'un punt de vista diacrònic. Ací s'han emprat aquestes paraules fins temps certament recents. Només cal gratar entre la documentació medieval i moderna, i fins i tot, posterior, per comprovar que els mots **tassó** i **botella** són inexistents entre el vocabulari dels nostres avantpassats.

Valgui l'exemple d'algunes cases porrerrenques del segle XVI, segons els inventaris de béns:

. A l'inventari de Joana, vídua d'Andreu Tallades, escripturat el 28 de setembre de 1517, consta *hun got e una ampolleta de vidre*.¹

El 30 d'abril de 1520 es redactà l'inventari de Joan Proençal en el qual figura *hun got i dues ampolletes de vidre*.²

. El dilluns 19 de juny 1570, a la relació de béns de Guillem Mesquida hi havia *dues empollas poquetes*.³

. Igualment el 1570, el dijous 7 de setembre, s'anotaven a casa de Guillem Barceló àlies Banyeres, dins l'armari que hi havia a l'entrada *une empola i une empoleta petita* totes dues de vidre.⁴

. També Bernat Pocoví, segons l'inventari del dijous 7 de desembre de 1570, disposava de varies ampolles: *una empola de vidre, quatre empolas ço és une gran y tres petites de vidre i une altre empola de vidre*.⁵

. De la mateixa manera, dins l'armari de la casa de Guillem Morlà, el 24 de desembre de 1570 es trobaren *dues empollas de vidre*.⁶

. El dimarts 29 de març de 1575 en el repertori de béns de Caterina Celleres s'esmentaven *una empolla de vidre petita de quatre diners i une altre empolla de vidre grosseta*.⁷

. Joan Ballester segons relació del dijous 3 de juliol de 1576, entre

altres objectes, guardava *tres empollas de vidre*.⁸

. Per la seva banda Mateu Sitjar, a l'inventari aixecat el dissabte 15 de setembre de 1576, era posseïdor de *une empolata de vidre*.⁹

. Entre els béns de Bartomeu Vaquer el divendres 2 de maig de 1578 s'esmentaven *dues empoletes de vidre*.¹⁰

Val a dir que gairebé sempre els objectes de vidre eren guardats en un armari que sovint se situava a l'entrada o porxo de la casa. No eren d'ús diari. Les ampolles i molt manco els gots eren més aviat escassos entre l'aixovar domèstic.

1. ARM, Prot. P-561, f. 495.

2. ARM, Prot. P-561, f. 675.

3. ARM, Prot. C-453, f. 34.

4. ARM, Prot. C-453, f. 70v.

5. ARM, Prot. C-453, f. 93.

6. ARM, Prot. C-453, f. 79.

7. ARM, Prot. C-453, f. 243v.

8. ARM, Prot. C-453, f. 304v.

9. ARM, Prot. C-453, f. 325v.

10. ARM, Prot. C-453, f. 423.

Bàrbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

GENT D'AQUÍ I D'ALLÀ

Cesca Roig - Joana Mora

UN PESSIC DEL NORD DE FRANÇA

Segur que molts haureu vist o recordareu la pel·lícula francesa “*Bienvenue chez les Ch'tis*” (Bienvenidos al Norte) de Dany Boon, que al 2008 va conquerir els espectadors d'arreu del món convertint-la en la pel·lícula més taquillera de la història del cinema francès.

Ch'ti, és el terme utilitzat pels francesos per parlar dels seus compatriotes del nord que parlen un dialecte, segons ells, peculiar, incomprendible i enrevessat de la llengua gala.

Doncs sí, l'entrevistada d'aquest número és una *ch'ti*. Més concretament d'Unkerque, a uns 50 km. de Bèlgica i molt aprop de la mar, a uns 15 km de l'euro túnel. Ella és na Stephanie Talleux.

Na Stephanie és la companya d'en Tòfol Garcia, molt conegut a la vila pel seu caràcter obert i divertit. Junts treballen al negoci de vaixells d'esbarjo a Portocolom i Cala d'Or. Na Stephanie s'encarrega de la part administrativa del negoci.

Quan vas arribar a Mallorca, i perquè?

L'1 de maig de 1999 vaig arribar a Mallorca amb un contracte sota el braç de guia turística a la zona de Porto Cristo i Cala d'Or. No obstant això habitava a s'Arenal.

Volia treballar una o dues temporades a l'Illa amb la intenció de fer una pausa de la vida a París, on vivia llavors, però no comptava amb conèixer en Tòfol.

Quan vas arribar a l'Illa, suposo que sabies que es parlava el català?

I és clar que ho sabia. No el parlava, però l'havia sentit abans

Suposo que al principi et degué costar una mica entendre i parlar el català.

Al principi, quan vaig arribar i em vaig instal·lar a s'Arenal no el parlava. Allà no tenia contacte directe amb els mallorquins i a l'hotel, pel fet de ser estrangera, et parlaven directament el castellà.

Em va costar un any parlar-ho. Fins que vaig tenir contacte amb gent d'aquí. El més segur és que si no m'hagués relacionat amb gent de poble ara no el parlaria.

A casa seva es parla una barreja de castellà i català.

Jo intento parlar en català però a vegades canviem al castellà. Tot i això em fa un poc de vergonya per si no ho pronuncio bé i no m'entenen.

Creus que la llengua catalana és molt semblant a la teva i que per això no et va costar gaire aprendre-la?

No ho sé ben bé, suposo que sí. Ambdues són llengües romàniques

i la semblança hi és. Sí, al principi entenia moltes paraules per deducció.

Na Stephanie creu que la llengua no hauria de ser motiu de confrontacions, tot el contrari, considera les llengües com un vehicle d'integració. Per integrar-se plenament a la societat d'acollida cal conèixer la llengua i la cultura.

Et sents integrada a Porreres?, creus que és fàcil?

Al principi tal vegada la gent fos un poc tancada, freda, però penso aquest és un tret característic de la gent d'illes. Un cop guanyada la seva confiança tot va anar molt bé. Però he de dir que a mi, la gent d'aquí, sempre m'ha acollit molt bé.

Abans de Porreres vivia a Portocolom, i em feia un poc de mandra traslladar-me al poble. Suposo que

era el costum, estava a un lloc que m'hi trobava bé i la idea de tornar a començar a un poble nou no em feia massa gràcia. Però va ser molt fàcil i va anar molt bé. Suposo que el fet d'estar amb en Tòfol i que la seva família visqués aquí hi va ajudar.

Què és el que trobes més a faltar de la teva terra? (encara que geogràficament no està mot lluny)

La meua família i amics però els visito dos cops a l'any, a l'hivern. També trobo a faltar la vida cultural de per allà, per referències.

I el que més t'agrada de Porreres?

Que és un poble viu, que hi ha vida al poble, que la gent fa vida de poble. M'agraden els petits comerços. A molts pobles desapa-

reixen els petits comerços i sorgeixen els centres comercials que són uns espais freds i tenen tan poca personalitat, són tots tan iguals!

Trobes que ha canviat molt l'Illa des de que tu vas venir per primera vegada?

Sí, alguna cosa. Amb la construcció s'ha produït una transformació del paisatge.

Però així i tot es veu que t'hi trobes molt a gust. Es podria dir que Porreres és el teu lloc definitiu?

Crec que sí és el meu lloc definitiu. Haurien de canviar molt les coses perquè no fos així.

I per acabar amb les preguntes, quin lloc de Porreres t'agrada més?

A mi de Porreres m'agrada aquest ambient relaxat. I per triar una zona aquesta seria la de Son Nebot-Son Redó, la qual vaig descobrir de manera accidental quan vaig haver-me de desviar de la carretera de Felanitx amb el cotxe per inundacions.

Amb na Stephanie hem assaborit una estoneta el plaer de conversar amb una dona de món, una dona generosa amb les seves respostes. Una dona discreta però oberta al seu interlocutor.

Sí, sí, els francesos tenen fama de ser arrogants i distants, però igual que els personatges de la pel·lícula, na Stephanie ha estat acollidora, amable i molt propera. Una bona Ch'ti !!!!

EN VICENTE DE "AGROMART" I DE COLÒMBIA

Molts són els que coneixen en Vicente i el seu tracte amable i proper a la botiga d'Agromart on treballa, però pocs són els que saben que en José Vicente Ávila Medina és colombià de Güepa, al departament de Santander, molt aprop de la frontera amb Veneçuela.

El departament d'on és originari en Vicente és conegut per ser la zona de Colòmbia on es cultiva més canya de sucre.

A Colòmbia, en Vicente, va treballar en diverses feines *"de lo que había, cuando había"* abans de traslladar-se a l'Illa.

En Vicente té 25 anys i un fill de quasi dos anys. Li agrada caçar i

pescar però aquí no ho practica, en canvi sí que practica la bicicleta i córrer *"Me gusta mucho trotar"*.

Quan vas arribar a Mallorca? I quines eren les teves intencions?

Vaig arribar dia 19 de març de l'any 2007, a Porreres, per treballar. Un cosí meu havia vingut amb anterioritat i amb la seva ajuda vaig aconseguir un contracte per a treballar a "Sa Volta".

Què és el que et va impressionar més quan vas arribar?

Recordo que quan vaig arribar, el camp me va semblar com un desert, les finques estaven totes llaurades però no hi havia res sembrat, pel temps de l'any.

Quan vas arribar a l'Illa, sabies que es parlava el català? Tens alguna anècdota lingüística?

Pensava que aquí es parlava castellà i me va sorprendre molt saber que hi havia una llengua pròpia. Doncs l'anècdota és referent a la interpretació errònia de l'expressió "Au idò, venga" que utilitzau aquí. Recordo que un dia, molt al principi, en Miquel Figuera, després d'haver parlat una estona amb ell va acabar la conversa amb un "au idò, venga" i se'n va anar. Jo el vaig seguir pensant que per aquest "venga" volia dir que hi anés, una cosa així com "*Bien, entonces, venga para acá*".

També he de dir que al principi em van sorprendre molt els noms d'algunes fruites i verdures com maduixes i pastanaga, per exemple.

En Vicente no parla el català però l'entén "Parlar no el parlo, m'enredo molt i em fa un poc de mandra".

Fa un temps va fer un curset de català a l'Ajuntament.

Ha estat molt positiu treballar amb gent d'aquí per entendre la

llengua, al principi només em relacionava amb els companys colombians.

Quina és la teva llengua materna?

La meua llengua materna és el castellà. Allà, a la meua zona no hi ha confrontacions lingüístiques ja que només es parla el castellà.

Suposo que al principi et degué costar una mica entendre el català.

Sí, al principi sí.

Creus que pel fet de que la gent t'entén en castellà fa que no sentis la necessitat d'aprendre el català per comunicar-te?

Sí, la veritat és que no m'esforço.

Et sents integrat?, si és així, et va costar molt integrar-te amb la gent del poble?

Ara sí, però al principi no gens. Veia a la gent molt distant, molt freda. Com si pensessin: i aquest que fa aquí?. A vegades els saludava i no rebia resposta. Ara, molts cops, són els altres que em saluden primer.

En Vicente troba a faltar una mica la gastronomia de

Colòmbia i sobretot el menjar de la seva mare, així i tot, li agrada molt l'arròs brut, els variats i, per damunt qualsevol menjar, a n'en Vicente el perd la paella.

Què és el que trobes més a faltar de la teua terra?

L'ambient. El patró del meu poble també és Sant Roc, quina coincidència, eh?. La gent ho celebra molt diferent, al mes de desembre o gener. Es munten paradetes de menjar i beure i de diverses coses per comprar. La gent està molt unida, fan una pinya. Trobo a faltar aquest ambient de celebració amb la família i els amics.

I el que més t'agrada de Porreres?

Araestic a gust. Amb el temps m'he socialitzat i m'he adaptat.

T'agradaria tornar a la teua terra? És una opció de futur?

Sí, l'enyoro molt i no perquè no estigui a gust aquí, però trobo a faltar la família a la qual no he vist del 2008.

BAR
CA'N
GUILLEM
ENTREPANSTAPESPIZZES

AV. BISBE CAMPINS, 1 PORRERES 971 647 495

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12 • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

EL RENOU DE L'ESTIU

Bartomeu Juan Picornell

En acabar l'estiu solem tancar les finestres i els sorolls del carrer ens tornen arribar esmorteïts, encara que no massa, però així i tot s'agraeix. Perquè l'estiu no sols comporta sol i calor, sinó també renou, molt de renou.

Se'ns tira al damunt el renou de l'incivisme: el dels que parlen a crits a qualsevol hora i a qualsevol lloc, el dels motoristes amb el tub d'escapament fet mal bé, els dels cotxes amb finestreta oberta i ràdio al màxim volum, el dels qui pensen que una festa particular autoritza una molèstia pública.

Però el que realment ha pres molta força és el renou que en diríem "institucional".

En altres temps, podríem dir que renous institucionals eren les campanyes -sons harmoniosos que ja des de la infància s'incorporaven al nostre món poètic- el toc de corn de cargol de les peixeteres, la trompeta o el tambor del saig. Al cap i a la fi res que molestés gaire, en tot cas menys que les nombroses emissions sonores dels valuosos animals que teníem al corral.

Doncs bé, ara ens trobem que, a manera de reclam comercial, les tendes, els bars i altres establiments comercials, tot i el perill dels agents de la SGAE sempre a l'aguait, no es poden estar de difondre contínuament música i ben forta, o de mantenir un o varis aparells de televisió a tot tren. I no en parlem de si hi ha alguna festa o fira; llavors ja es pot envair el carrer, agradi o no agradi als veïns, estiguin bons o malalts. I aquí ve la pregunta, aquesta música "ambiental" o "per animar" ha aconse-

guït que es vengui un cafè o un mocador més que si ens haguéssim estalviat la molèstia i la despesa que causa?. No serà que més aviat allunya la gent, que el que agrada a les persones es trobar-se amb altres i parlar amb tranquil·litat i sentir, si de cas, els ocells.

I és que l'estiu es el moment de les festes i sobretot, sobretot, dels concerts. L'estiu és l'apoteosi de l'amplificador, l'orgia del decibel. Sincerament, que per Sant Roc es faci festa i més bulla que de costum, és normal; és normal acceptar el Sant Roquet, a les tantes de la nit, que s'arriba a sentir, però no envaeix. El que ja no m'ho sembla, de normal, és que s'organitzin discoteques al mig del poble, que els assajos a la plaça d'un grup "no t'hi fixis", que es diu musical, no sols no permetin seguir un acte que es fa a cent metres d'allà, que qualsevol espectacle musical arribi a fer tremolar els vidres de les cases dels voltants. És que les aficions d'un quants (no els hem comptat però no semblen tan nombrosos) autoritzen a no respectar la pau de la majoria?

I arribem a la gran missa major del renou a l'estiu, arribem als concerts multitudinaris, que convoquen gent de tota l'Illa a l'altar del grup de moda. Sembla que com millor és el grup, més elevat ha de ser, necessàriament, el nombre de decibels. És pagat que mig poble no pugui dormir per a què una petita part de conciutadans, juntament amb una gran majoria que no ho són i que vénen de fora, es pugui divertir d'aquesta manera?. Ens agradaria saber si algú ha provat de fer balanç dels avantatges i dels inconvenients que

suposa acollir aquests esdeveniments. Espero en tot cas que a l'actiu no s'inclouï que així es dona a conèixer Porreres: la publicitat o l'emulació no valen res si no se'n poden mesurar els retorns. Em sembla difícil que a l'actiu es puguin incloure elements com cultura o estímul intel·lectual (altres estímuls potser, però no precisament conduents a la millora intel·lectual dels assistents). Dubto que es pugui incorporar una despesa significativa dels visitants en el comerç local. En el passiu, a més del renou, hi ha el que podríem anomenar danys col·laterals: fems, vidres trencats, alguna baralla i no sé si hi ha alguna despesa que hàgim de pagar els contribuents.

I finalment una pregunta que em sembla òbvia: en darrer cas, no es podria trobar un rostoll des d'on el renou no arribés al poble?.

Em doldria que algú pogués entendre aquestes paraules com una crítica. No ho són. Sols s'ha pretès compartir una reflexió sobre uns temes molt puntuals i concrets.

Encara que, si ens hi aturem un poc, alguns d'ells, com és el cas dels concerts, ens podrien conduir a pensar sobre d'altres més generals, com els dels significats i relacions entre els conceptes de cultura, espectacle, diversió i negoci. I també sobre el caire d'adoctrinament i control social que poden tenir aquests esdeveniments. Qui sap si -tot parafrasejant el clàssic llatí, Tàcit, en la seva Vida de Cn. Julius Agrícola- el que de vegades anomenem civilització i modernitat, no és sinó una marca del nostre esclavatge?

LES DESBARRADES DE L'APOTECARI DE MARRATXÍ

Joan Ramon Bosch Cerdà

Des del dia en què José Ramón Bauzá va decidir no escoltar ni societat civil, ni agents socials, ni altres col·lectius de les Illes Balears, només els 196.680 electors que votaren el Partit Popular tenen president a la nostra comunitat autònoma, mentre que els 514.931 electors que no votarem el Partit Popular ens hem de resignar a saber que el president del Govern de les Illes Balears no ens vol representar, només governa per a la gent que el va votar i ignora la resta de la població de la seva comunitat. Així i tot, a mi el que realment em preocupa, com a molts de ciutadans, és la seva política del “mando y ordeno” que de moment l'únic que ha aconseguit és abocar-nos a un caos sense precedents.

Em sembla curiós que el senyor Bauzá sigui present gairebé cada setmana als mitjans de comunicació de Madrid, vull pensar que això no és a canvi de publicitat institucional que pagam tots els contribuents, però em costa creure que sigui a causa de l'interès de les seves intervencions. Tot i això, cal reconèixer que els seus comentaris no solen deixar ningú indiferent; és el cas de l'entrevista que li feren a la cadena COPE el passat 17 d'agost, on va fer una sèrie de comentaris impropis -al meu modest parer- d'un càrrec com el que ell ostenta.

Per començar, va amollar que s'ha d'acabar amb la “picaresca” de qui només està apuntat a les llistes del SOIB “per cobrar” i “esperant que no el cridin”. Em sembla impropí que pugui dir això i quedar tan ample, atès que això suposa un menyspreu absolut a moltes famílies que estan en una situació complicada i que es mereixen un respecte. Cal demanar-se si considera el mateix d'aquells que són a la política només per lucrar-se'n, i quines mesures pensa prendre per evitar-ho, però sembla que d'aquest tema no va comentar-ne res.

Un altre fet que sorprèn és que es dediqui a criticar actuacions fetes a una altra comunitat, referint-se a l'acció d'un diputat andalús que va endur-se queviures de primera necessitat d'un supermercat, en un acte que pot considerar-se simbòlic (no vull pas defensar-lo). Així, l'apotecari va considerar que com a possibles conseqüències d'aquest acte “si es parla malament d'Espanya, no vindran els turistes potencials i els inversors no voldran desenvolupar-hi els seus projectes, per no assumir riscos.” Sembla preocupar-li més un fet que pot considerar-se anecdòtic, que la mala imatge que dona la zona de Punta Ballena a Magalluf, o que una expedició del Govern Balear al Rasputin amb doblers públics, o que haver tingut un president autonòmic processat, o que la banca hagi fet fallida perquè els

mateixos banquers aprofitaren els doblers dels seus clients per especular amb el risc immobiliari, a més de veure com es fan de malament determinades obres públiques (Palma Arena, metro “aquàtic” de Palma, palau de congressos, i una llista que s'allarga tant com vulgueu) que desgraciadament sí que consider que fa que els inversors dubtin del nostre rigor i la nostra professionalitat.

Segons els tècnics del Ministeri d'Hisenda, el 72% del frau fiscal (uns 89.000 milions d'euros), és fet per les grans fortunes i grans corporacions empresarials; per a l'apotecari de Marratxí, però, això no sembla tenir rellevància.

Aquests dies hem comptat amb la presència del primer ministre britànic a Mallorca, concretament a Pollença, i la premsa ens ha informat que ha viatjat en una companyia aèria de baix cost. I jo em deman, no podrien prendre exemple d'aquesta manera de viatjar molts polítics de l'Estat espanyol? Com es pot explicar que l'Ajuntament de Marratxí, amb un milió d'euros de dèficit el 2007, passàs a tenir-ne cinc milions quan el senyor Bauzá va deixar l'Ajuntament? És això un bon exemple de racionalització de la despesa?

Realment, no sé si he de pensar que estam davant un cínic (cap buit) si realment es creu el que diu...

“NUEVAS GENERACIONES” DEL PP BALEAR ES RADICALITZEN I RIDICULITZEN ELS DOCENTS

M. Antònia Font Gelabert

Secretària de normalització lingüística i política educativa de l'STEI Intersindical

Els joves de les “Nuevas generaciones del PP (NNGGPP)” han editat un vídeo casolà de baixa qualitat en el qual pretenen deixar en ridícul els mestres i professors que treballen per l'ensenyament en català. Aquest vídeo més que provocar indignació, el que fa és pena o rialles. Youtube #proumanipulacio.

El vídeo reflecteix allò que ells no poden sofrir, que algú els digui la realitat que ells no volen sentir: les illes Balears formen part de la comunitat lingüística catalana, del territori que, com deia en Josep Pla, “*El meu país és tot el territori on, quan dic -Bon dia!, em contesten -Bon dia!*” És a dir, de Salses a Guardamar i de Fraga fins a l'Alguer. O el que és el mateix, el que molts coneixem com a Països Catalans.

Aquesta Comunitat lingüística d'Europa, que forma part d'estats diferents, té uns drets que el govern de les Illes Balears té la responsabilitat de defensar. A l'actualitat, el govern presidit per José Ramón Bauzá, no compleix les seves funcions de “vetllar per la normalització de la llengua i la cultura catalana, pròpia de les Illes Balears”, previstes al nostre l'Estatut d'Autonomia.

Sembla que les noves generacions del PP volen participar de l'*aquelarre* de la part més dretana i més radical del partit popular. Són d'aquells que voldrien fer desaparèixer de les illes la llengua i la cultura dels formenterencs, els menorquins, els eivissencs, els mallorquins. Volen fer mèrits davant en Bauzá. Són d'aquella minoria que volen girar l'esquena als projectes lingüístics dels centres en català. Fan conjunt amb les demandes d'en Delgado i d'en Jorge Campos que no volen fer res en la llengua pròpia de les illes i demanen poder triar, no només la llengua del primer ensenyament com preveu la llei, sinó la de tota l'etapa educativa. És a dir, no haver de fer català per res. Aquestes NNGG del PP són d'aquells que ens volen imposar les desigualtats del carrer a la nostra vida quotidiana. Són d'aquells que no demanen respecte per a les causes legítimament justes, com és que un poble, a la seva terra, pugui parlar i normalitzar la seva llengua. Semblen ser de la colla de n'Aina Aguiló, diputada del Parlament de les Illes Balears i abans presidenta del sindicat ANPE, que conta que els infants que parlen en castellà dins les escoles estan perseguïts, quan qualsevol tipus de persecució o maltractament dins les escoles, està ben vigilat i quan es procura que els infants dins les escoles s'hi trobin a gust, acadèmicament i emocionalment. Que l'expresidenta d'un sindicat de professors promogui calúmnies d'aquest estil en contra del professorat i ho faci al nostre Parlament, la retrata com a persona.

centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.

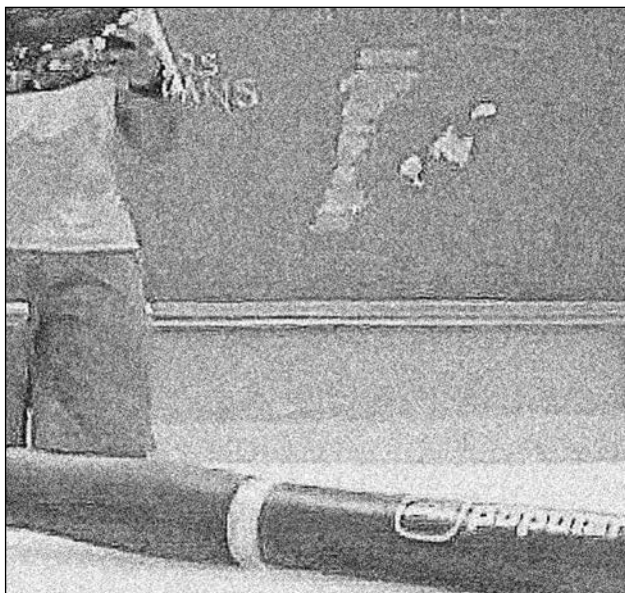
Anàlisis Clínicas

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

Les noves generacions van enrecre amb els crancs. Ara que hi ha comunitats que caminen cap un estat propi i ho fan en base al dret d'autodeterminació dels pobles, reconegut pel dret internacional, ells ridiculitzen els esforços de molts mestres i professors per fer un ensenyament en català, coherent, arrelat al medi, que respongui a un model d'escola que ens dugui cap a una societat més justa i democràtica i on la pervivència de la nostra nació, llengua i cultura pugui sobreviure a les injustícies de la història.

Actituds d'incomprensió i d'atacs constants com el que avui ens ocupa, el creixent espoli fiscal, les sentències del constitucional en contra de l'Estatut de Catalunya- promogudes pel PP-, o les sentències en contra el model d'immersió lingüística, han fet

que el poble de Catalunya, demani la independència i la secessió d'Espanya. Catalunya vol amb Espanya unes relacions d'igual a igual i no de subordinació.

No ens fa por que ens digueu que feim política. Tot és política. Els ciutadans i ciutadanes d'aquestes illes estam regits per un sistema democràtic de representació política. Els polítics ens organitzen la vida amb els nostres impostos i la nostra feina. Els que hi ha ara, ens lleven drets socials, sanitaris, educatius... a cop de decret. La conselleria d'educació fa política educativa. Nosaltres educam la ciutadania. A l'actualitat hi ha múltiples fonts d'informació plural i els nostres alumnes, afortunadament, hi tenen accés.

A l'escola s'educa -i així està previst en els currículums-, el sentit crític, es fa un debat d'idees, es donen a conèixer i s'analitzen punts de vista diferents, s'ensenya a respectar les idees dels altres i a no ridiculitzar-les. La professió docent està per damunt vídeos fets per joves que sembla que pateixin la síndrome d'abstinència escolar.

Podrien dedicar el seu temps a mostrar tots els projectes innovadors dels centres, que són molts, i ajudar a construir i a mantenir la qualitat de l'ensenyament públic que ara el govern del seu partit vol tirar per avall. Però no. Les NNGG es col·loquen devora la línia més dretana i radical del PP en contra del professorat i de la llengua i cultura pròpies de les illes Balears.

Sa Fonda Café

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

GLOSARIUM XII

Joan Barceló, “Fusteret”

En aquest número i al següent us parlaré de dos “Capellans” algaidins. Es tracte de **Llorenç Capellà Garí** i el seu fill **Pere Capellà Roca**.

Mestre Llorenç “Batle”, era fill de Pere Capellà Pou (Algaida 1854-1933, jornaler d’ofici que, després del servei militar, va seguir la carrera militar al cos de carrabiners i destinat a Lluçmajor, on va fixar la seva residència i on es va casar) i de F^a. Aina Garí Noguera “Batle” (Lluçmajor 1859-Algaida 1928), dona llesta, amable, amb dots per a la glosa i descendent d’una nissaga de ferrers llucmajorers.

Llorenç Capellà va néixer a Lluçmajor el 21 de desembre de 1881 i fou el segon fill d’una llocada d’onze, encara que alguns moriren molt joves. Aprengué l’ofici de sabater al taller de Bartomeu Montserrat, mestre Tomeu “Memes”, també glosador i autor teatral, home amb certa cultura que segurament va influir en la formació cultural d’en Llorenç. No debades els sabaters, tradicionalment i per regla general, estaven més alfabetitzats que la majoria de la població i sovint cultivaven un cert lideratge ideològic. El cas de Llorenç no n’era una excepció, i ben aviat esdevingué un ideòleg compromès. Treballador-intel·lectual, havia de compaginar la feina de pagès amb l’ofici de sabater. De caràcter bulliciós i alegre, de jovenet li agradava anar de balls i festes i passar-se hores a la taverna amb els amics.

Un temps era sabater,
gendre de Na Tirona.
Perquè era mala persona
son pare no me volgué.

Pel maig de 1907 mestre Llorenç “Batle” es casà amb Margalida Roca Vaquer, filla de Marià Roca Coll i d’Antònia Vaquer Ordinas, matrimoni d’origen palmèsà que devers el 1869 s’establí a Algaida per fer-se càrrec, probablement, d’una botiga de farina. Els inicis de la família Capellà-Roca foren de dificultats econòmiques. Tingueren quatre fills:

Pere (1907), Marià (1909), Francesca (1911) i Llorenç (1916).

Aviat mestre Llorenç va començar a despuntar com a glosador i no tant per la seva feina. El 1910 va promoure La Unión Campesina, una mena de sindicat pagès de marcada tendència anticlerical, que tenia com a principals fites la lluita contra la injustícia social i el caciquisme. La seva trajectòria política basculava entre el conservadorisme maurista i el republicanisme reivindicatiu i obrerista de caràcter local. Coneixedor de la cançonística popular, representa i és un paradigma de la cultura popular republicana, radical, laica, anticlerical i llibertària. Afeccionat a la lectura, disposava d’una petita biblioteca i feia llegir els seus fills/es.

Les seves cançons servien per cohesionar les classes populars i per contestar, en nom del poble i dels sectors més humils, l’aparell de poder local. La glosa era un dels pocs recursos que tenien al seu abast i que utilitzaven els oprimits per exterioritzar el rebuig i la resistència davant tanta injustícia. També l’estament religiós fou criticat, qüestionat i ridiculitzat per mestre Llorenç en les seves gloses. Els seus glosats constitueixen sovint la crònica satírica i crítica de la vida d’Algaida del primer terç del segle XX i el retrat realista i cru de la cultura dominant d’aquell temps.

Després de la guerra civil, en una conjuntura en la que la llibertat d’expressió era un delictes que es podia pagar molt car, Llorenç Capellà va mostrar cert retraïment a participar en glosats oberts en actes públics. Malgrat tot, va continuar participant en glosats populars, però va haver de moderar el contingut, conscient que calia controlar-se. En certa ocasió, glosant amb Andreu Vidal en un cafè de Sant Jordi, va veure entrar un home que tenia a veure amb el “simulacre d’afusellament que havia patit una nit d’agost de 1936 en el cementiri de Vilafranca”. En veure’l entrar, mestre Llorenç va dir:

“Som d’una llenya robusta
I tu blan com una figa flor,
just te toc i fas es so
d’una campana de fusta.
Per una causa injusta
amençat m’he vist jo,
però s’ homo fort de cor
que de s’anima està bo,
davant la mort no s’asusta.”

Rememorant aquest mateix succés, Mestre Llorenç va compondre una glosa adreçada a un dels botxins d’aquella nit:

“Avui fa dotze anys rodons
que hem dugueren a Vilafranca
damunt una tomba blanca
enrevoltat de matons
que se feien il·lusions
de fer una Espanya Santa,
i ara fan tanta planta
com un gat que no s’aguanta
enmig de quatre estalons.”

Mestre Llorenç *Battle* va morir el 20 de novembre de 1950.*

(*) Per a més informació, vegeu
FULLANA PUIGSERVER, Pere (2005) *Pere Capellà (1907-1954). La lluita incansable per la llibertat.* Edició de l’Ajuntament d’Algaida. Amb la col·laboració del Consell de Mallorca, de la Fundació Sa Nostra i de la UIB.

Pròleg de Llorenç Capellà Fornés

TOT EL QUE NECESSITES PER PRACTICAR EL TEU ESPORT

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

esportesplai@terra.es
Tel. 971 16 83 13

Aniversari

Avui fa dotze vegades
que em dirigesc a vostès
per contar-vos, com si rés,
ses meves neures glosades.
I si una cosa he après
ha estat escriure amb mesura
amb control i autocensura
per no fer enfadar a ningú.
Perdonau si he ofès qualcú,
però sa vida és dura.
No tot sempre és confitura.
i qualche pic som mal parlat,
i en moments de calentura
no ho sé fer amb més finura
i paresc mal educat.

BANCA MARCH
banquers des de 1926

QÜESTIÓ DE CONFIANÇA

La solidesa d'un dels 10 primers grups bancaris espanyols.

Sucursal Porreres
Avda. Bisbe Campins, 4
Tel.: 971.64.71.17

BOJOS PER LA CUINA

Maria Antònia Sureda (receptes) i Pere Muntaner (fotografies)

CARABASSA CUCUTXA

Ingredients per a 4 persones:

800 g de carabassa tallada a daus

1 manat de grells

unes branquetes de julivert

2 alls

40 g de panses

30 g de pinyons

sal

2 cullerades d'oli d'oliva

canyella mòlta

Preparació:

Netejau els grells i el julivert. Tallau els grells a rodanxes fines i picau el julivert.

Posau al foc una greixonera amb l'oli. En ser calent, abocau-hi la carabassa i els alls esclafats (amb la pell). Afegiu-hi un poc de sal. Tapau la greixonera i

coeu la carabassa al mínim durant cinc minuts. Incorporau-hi ara el grell i remenau amb una cullera de fusta. Al cap de cinc minuts més, les panses, els pinyons, el julivert i una mica de canyella. Coeu el conjunt cinc minuts més i comprovau que la carabassa ja és cuïta. Comprovau el punt de sal i serviu el plat tot d'una.

ca fonda cafe

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

RISOTTO DE BOLETS

Ingredients per a 4 persones:

40 g de bolets deshidratats
 200 g d'arròs bomba
 1 ceba mitjana
 150 g de vi blanc sec
 1 litre de brou de carn
 60 g de formatge parmesà ratllat
 1 cullerada de mantega (opcional)
 2 cullerades d'oli d'oliva
 sal
 pebre bo

Preparació:

Dues hores abans, com a mínim, posau en remull els bolets per rehidratar-los.

Passat el temps de rehidratació, abocau els bolets dins un colador

perquè degotin i posau el brou de carn al foc. Comprovau que estigui bé de sal.

Pelau i picau la ceba ben fina. Posau al foc una olla de fons gruixat amb les dues cullerades d'oli. En ser calent, abocau-hi la ceba, salpebrau-la i coeu-la al mínim fins que sigui transparent. Incorporau-hi ara l'arròs i sofre-

giu-lo amb la ceba durant dos minuts. Llavors, abocau-hi els bolets rehidratats. Remenau un poc el conjunt i afegiu-hi el vi. Deixau que s'evapori. És el moment d'anar incorporant brou per coure l'arròs. El brou ha de ser bullent i l'hi heu d'anar abocant per tandes: un cullerot ple de brou, remenar fins que l'arròs absorbeixi el líquid i abocar-n'hi un altre cullerot... i així fins que us agradi el punt de l'arròs (nosaltres el feim bullir amb el brou 10 minuts, però hi ha gent a qui li agrada més fet, això va a gusts).

Quan l'arròs estigui al punt de cocció desitjat, incorporau-hi el formatge ratllat i la mantega, remenau fins que la mantega s'hagi fos completament. Serviu el risotto tot d'una. Ha d'arribar ben calent a taula, perquè s'estova aviat.

ALS NOSTRES LECTORS...

Tens alguna queixa o suggeriment?
 T'agradaria veure publicada la teva opinió al Llum d'Oli?
 Vols col·laborar puntualment amb nosaltres?
 Ara pots fer-ho a través de l'adreça
agrupacioculturalporreres@gmail.com
 També ens podràs trobar al carrer
 d'en Mago, núm. 6.

*Volem ser la veu del poble.
 Perquè*

LLUM D'OLI ÉS COSA DE TOTS!

EL CLUB DE BÀSQUET PARTICIPA A GAIREBÉ TOTES LES CATEGORIES AMB LA RECUPERACIÓ DE LA 1a AUTONÒMICA

C.B. Porreres

El Club de Bàsquet Porreres ha recuperat per a la propera temporada l'equip sènior femení que participarà a la categoria de la 1a Autònica. Amb aquest equip, el club tindrà un mini masculí, un infantil femení, un cadet femení i l'esmentat sènior. A banda d'això es continuarà fent feina a les categories dels més petits on es preveu una notable participació a l'escoleta que serà coordinada per Llorenç Mestre i comptarà amb monitores com Xisca Martorell, entre altres.

Pel que fa a les sènior seran entrenades per Llorenç Mestre i Josep Maria Sastre i competirà a la 1a Autònica, la màxima categoria de Mallorca.

Quant al cadet femení, destacar que l'equip tornarà a jugar en el grup especial on s'enfrontarà als 11 millors equips de Mallorca. Seran entrenades per Josep Maria Sastre i Caterina Andreu. Aquest equip serà un mescla de pobles ja que hi formen part cinc jugadores de Montuïri que enguany s'havien quedat fora equip.

L'infantil femení, serà entrenat per Joan Bennàssar que continuarà las tasca de formació al capdavant d'un grup amb moltes ganes de seguir creixent.

En la mateixa línia, el mini masculí continuarà amb la tasca posada en marxa la temporada passada per Llorenç Mestre qui per manca de temps enguany no podrà entrenar-los. Al tancament d'aquesta edició el club estava en converses amb un entrenador per conduir aquest grup.

Cadet femení

Senior femení.

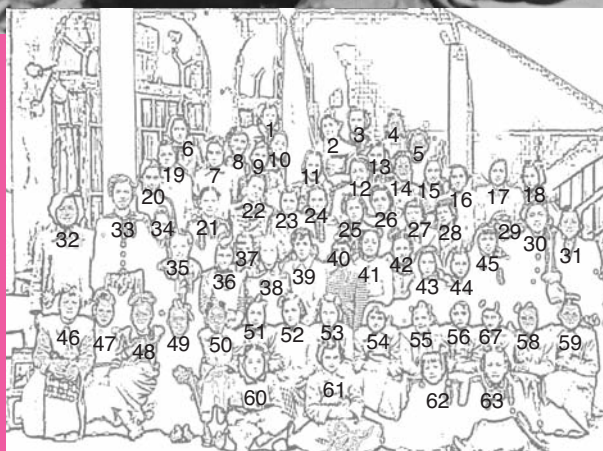
*Ses nines reparadores de l'escola de les monges de la Caritat
Dijous Jarder (més o manco l'any 1950).*

Foto cedida per Catalina Cortès Lliteras, *Llaunera*

1. Francisca, *Coves*
2. Anita Ferrando
3. ?
4. Margalida Lliteres Gornals, *Mariaina*
5. Miquela Lliteres Gornals, *Mariaina*
6. Agnès Salom
7. Antònia Servera, *de can Jaume Ros*
8. Toñi, *de cas metge Mateu*
9. Jerònia Gornals, *Molí d'aigua*
10. Lluïsa Barceló, *Xica*
11. Margalida lliteres, *des Rafal*
12. Maria Frau, *Cinta*
13. Catalina Nicolau, *de Can Micarillo*
14. Francisca Beltran
15. Francisca Picornell, *de Son Orell*
16. Antònia Cerdà, *Vadora*
17. Maria del Pilar Vaquer, *Xima*
18. Maria Feliu
19. Miquela Ferrà, *de s'Hostal*
20. Aina Gil, *Rubina*
21. Maria Sitjar
22. Àngela, *Micarilla*
23. Catalina Servera
24. Francisca Mora, *Ternala*
25. Joana, *Rasca*

26. Maria Barceló, *de can Mas*
27. Apol·lònia Melià, *Boterina (†)*
28. Margalida Barceló Picornell, *Porret*
29. Catalina Sorell, *Parrina*
30. Catalina Cortès Lliteras, *Llaunera*
31. Àngels, *de can Mas*
32. Catalina Barceló, *Delega*
33. Catalina, *Bordioa*
34. Maria Soler
35. Francisca Melià, *Peluda*
36. Maria
37. Montse Servera, *de can Mas*
38. Catalina Sagreras, *des forn de can Lluc*
39. Jerònia Gornals, *Molí d'aigua*
40. Mari Bel Servera, *de Can Mas*
41. Catalina Barceló
42. Pereta Sureda, *de Son Gornals*
43. ?
44. ?
45. Joana Gil, *Rubina*
46. Maria Alzina, *Cordellina*
47. Miquela, *Mariano*

48. Catalina Melià, *Peluda*
49. ?, *Cudema*
50. Francisca Sagreras
51. Sebastiana Vidal
52. Catalina, *Toeta*
53. Maria Rosselló, *Gallina*
54. Isabel Janer, *Xim (†)*
55. Apol·lònia Mestres, *de sa Torre*
56. Francisca Roig, *de Bellviure*
57. Francisca Blanch
58. Magdalena Picornell, *Vila*
59. ?
60. Maria Servera, *de can Jaume Ros*
61. Maria, *Ferrerica*
62. ?
63. Maria Munar, *de ca ses Palomites*